

Brandnetels

Distelvlinders in de winter in Marokko

In verband met de februariwaarneming van een Distelvlinder (*Cynthia cardui*) bij Petten, Noord-Holland en de discussie over de herkomst in het februarinummer van *Vlinders*, zijn enkele winterwaarnemingen uit Marokko misschien vermeldenswaardig. Vermoedelijk zijn de vroeg in het jaar in Nederland voorkomende Distelvlinders afkomstig uit Noord-Afrika, waar de soort het gehele jaar vliegt en in voor- en najaar wordt aangevuld met exemplaren uit nog zuidelijker streken.

Van 23 december 1990 tot 6 januari 1991 maakte ik een ornithologische excursie naar Marokko. De winter is in Noord-Afrika het regenseizoen en ik rekende daarom op weinig of geen vlinders. Dat viel echter mee. Het weer was redelijk met vrij veel zon. Bijna dagelijks zag ik kleine aantallen Distelvlinders, maar niet meer dan tien per dag en verspreid langs trajecten van tientallen kilometers. De meeste zag ik ten zuiden van het Hoge Atlasgebergte. Niet alleen in gekultiveerde gebieden, maar opvallend genoeg ook in kale, schraal begroeide vlakten als bij Merzouga ten zuiden van Erfoud. De vlinders vertoonden geen gericht trekgedrag; de meeste die ik zag stootten voor mij op en gingen weer in de buurt zitten.

Bij helder weer vroor het in de woestijn 's nachts licht aan de grond. Dat Distelvlinders in geen enkel stadium vorst kunnen verdragen, zoals vermeld in het artikel van Roersma, verbaast me dan ook enigzins. Ik zag nog vier andere soorten dagvlinders: enkele Groen gestreepte witjes (*Euchloe belemia*), enkele tientallen Kleine koolwitjes (*Pieris rapae*), een Geel zwarttipje (*Elphinstonia charlonia*) en een Reseda-witje (*Pontia daplidice*).

Edward van IJzendoorn, Amsterdam

Sleedoornpage

Als aanvulling op het artikel "Sleedoornpage is bloembezoeker" van de heer Prins in het februarinummer van *Vlinders* met aansluitend redactioneel commentaar, altander ik op het boek "Vlinders in eigen omgeving, Europese Dagvlinders, deel Midden Europa" van Björn Dal, Nederlandse vertaling en bewerking door W.J. Kabos, Uitgeverij Thieme, Zutphen, 1982.

Daarin wordt bij de beschrijving van de Sleedoornpage (*Thecla betulae*) opgemerkt: "Bezoekt vaak bloemen, vooral distels en Guldenroede".

Zowel de waarnemingen van de heren Prins en Van der Molen als de eenmalige waarneming van de Sleedoornpage op Akkerdistel zijn daarmee in frappante en volledige overeenstemming.

Een en ander doet mijns inziens terechte twijfel rijzen aan de houdbaarheid van uw stelling, dat het bloembezoek van de Sleedoornpage relatief laag is.

E.E. van der Schaaf, Hengelo

Algen

In Grasduinen trof ik twee verhaaltjes aan die ik even bij elkaar wil plaatsen. Het eerste artikel ging over de oprukkende algen. Geleidelijk verpakken ze ons hele land weer in een sluier van groen. Grasduinen verdiepte zich in het leven dan de mikroskopische plantjes.

Het tweede verhaal ging over het onderzoek naar nachtvlinders in een flat in Drachten. Onder andere *Atolmis rubricollis* was daar gezien. Wij troffen de rupsen aan bij een nachtvlinderexcursie van de KNNV op Lariks op 19 september 1985 en hebben wat rupsen meegenomen. De mooiste korstmossen nam ik mee als voer voor de rupsen.

De rupsen aten de korstmossen echter niet, daarom ben ik bij daglicht nog eens gaan kijken. Duizenden rupsen waren er. Op de stammen van de bomen en ook op de dode takjes en naalden die los op de grond lagen. Ik heb toen wat dode takken en algen verzameld. Het meeste heb ik van een Beuk geschraapt. De rupsen groeiden thuis goed van de smurrie en werden het volgende jaar goede vlinders.

Is er een verband tussen de oprukkende groensluier en de vele rupsen van de *Atolmis rubricollis*?

H. Hoornveld, Drachten